

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Aleny Svátkové a soudkyň Mgr. Miloslavy Štorkové a Mgr. Adély Kaftanové ve věci

žalobce: **Robert L.**, narozený xxx
bytem xxx, Slovenská republika

proti

žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

o náhradu přiměřeného zadostiučinění za nesprávný úřední postup a nezákonné rozhodnutí dle zákona č. 82/98 Sb., k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 z dne 26. června 2018, č. j. 19C 53/2017-258,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně konstatoval, že v řízení, vedeném Policií České republiky, Obvodní ředitelství Policie Praha I, SKPV, 3. oddělení hospodářské kriminality, sp. zn.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.

ORI-17630-55/č.j.-2010/001193-DŠ, současně vedeném pod sp. zn. KRPA-43249/TČ-2013-001193-DŠ, došlo k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě (výrok I.). Výrokem II. zamítl žalobu s tím, aby žalovaná zaplatila žalobci částku 1 240 000 Kč. Současně vyslovil, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 28 798 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobce JUDr. Štěpánky Mikové, advokátky (výrok III.).

2. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobce se po žalované domáhal zaplacení zadostiučinění za tvrzenou nemajetkovou újmu, vzniklou v důsledku vydání nezákonného rozhodnutí v částce 250 000 Kč za odepření práv oběti trestného činu a v částce 990 000 Kč za nesprávný úřední postup, spočívající v délce řízení, vedeného u Policie České republiky pod sp. zn. ORI-17630-55/č.j.-2010-001193-DŠ (následně pod sp. zn. KRPA-43249/TČ-2013-001193-DŠ). Tvrdil, že orgány činné v trestním řízení po několikátém postoupení věci, spojení věci a dalších nadbytečných a nesprávných procesních úkonech, věc žalobce, jakož i dalších poškozených, odložily. Proti tomuto rozhodnutí ze dne 12. 7. 2013, č. j. KRPA-43249/TČ-2013-001193-DŠ, podal žalobce spolu s ostatními k Obvodnímu státnímu zastupitelství námítky a stížnost, avšak ani zde nedošlo ke změně situace, naopak rozhodnutí bylo potvrzeno. Proto se někteří z účastníků trestního oznámení včetně žalobce obrátili na Ústavní soud, který rozhodnutím ze dne 16. 12. 2015, sp. zn. II. ÚS 3626/13, usnesení Policie ČR a usnesení Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 ze dne 30. 9. 2013, č. j. 0 ZN 1423/2013-99, zrušil a vrátil věc k dalšímu řízení s tím, že napadenými usneseními došlo k porušení práva stěžovatelů na účinné vyšetření vyplývající ze základních práv podle článku 8 odst. 1, článku 9 a článku 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jakož i článku 4 odst. 1 a 2 a článku 5 odst. 1 Úmluvy.
3. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě učinila nesporným, že u ní žalobce 11. 7. 2016 uplatnil nárok na přiměřené zadostiučinění v celkové výši 1 210 000 Kč z titulu nesprávného úředního postupu a nezákonného rozhodnutí a v nárocích podrobně uvedených v žalobních tvrzeních. K projednání žádosti došlo 28. 2. 2017, avšak s ohledem na nedoložení plné moci k zastupování pro právního zástupce žalobce žádost zamítla, neboť byla podána neoprávněnou osobou. Poukázala taktéž na nález Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2015, sp. zn. II. ÚS 3626/13, s tím, že toto rozhodnutí bylo právním zástupcům poškozených doručeno dne 11. 1. 2016. S ohledem na uvedené vznesla námítku promlčení nároku na nemajetkovou újmu, kdy nejpozději uvedeného dne 11. 1. 2016 poškození zjistili, že došlo k porušení práva v jejich sféře, a počala tak běžet promlčecí lhůta dle ust. § 32 odst. 3 zák. č. 82/1998 Sb. Podle jejího názoru pak nelze ze strany soudu přezkoumávat postup policejního orgánu v případě správnosti vedení trestního řízení a vydávání jednotlivých rozhodnutí ve věci. Toto může být ovlivněno pouze opravnými prostředky v rámci konkrétního trestního řízení.
4. Soud prvního stupně dále konstatoval, že posoudil předmětnou věc podle ust. § 5 písm. a), b), ust. §§ 7 odst. 1, 8, 32 odst. 3 a ust. § 31a zák. č. 82/1998 Sb., když se žalobce po žalované domáhal zaplacení jednak zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 250 000 Kč, která mu měla vzniknout v důsledku vydání nezákonných rozhodnutí a odepřením práv oběti trestného činu, a dále odškodnění nemajetkové újmy ve výši 990 000 Kč, způsobené nepřiměřenou délkou vyšetřování. V řízení bylo prokázáno, že žalobce u žalované uplatnil nárok na náhradu nemajetkové újmy ve smyslu ust. § 14 odst. 1, 3 zák. č. 82/1998 Sb., uspokojen nebyl, proto věc mohla být projednána před soudem (ust. § 15 odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb.).
5. Po provedeném dokazování soud prvního stupně vzal za prokázané, že žalobce dne 26. 7. 2011 podal trestní oznámení přímo k Městskému státnímu zastupitelství v Praze, když tomuto trestnímu oznámení již předcházela oznámení odlišných osob v téže věci podaná v měsících září

až prosinec roku 2010. Trestní oznámení žalobce bylo usnesením Policie České republiky, Obvodního ředitelství policie Praha I, služby kriminální policie a vyšetřování ze dne 12. 7. 2013, č. j. KRPA-43249/TČ-2013-001193-DŠ, odloženo. Usnesením Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 ze dne 30. 9. 2013, sp. zn. 0 ZN 1423/2013-99, byla zamítnuta jako nedůvodná stížnost oznamovatelů mimo jiné i žalobce ohledně odložení věci podezření ze spáchání trestného činu podvodu podle ust. § 250 odst. 1, 3 písm. b) tr. z., spáchané formou spolupachatelství podle ust. § 9 odst. 2 tr. z. Usnesení Policie České republiky, Obvodního ředitelství policie Praha I, Služby kriminální policie a vyšetřování ze dne 12. 7. 2013, č. j. KRPA-43249/TČ-2013-001193-DŠ, jakož i rozhodnutí Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 ze dne 30. 9. 2013, č. j. 0 ZN 1423/2013-99, bylo zrušeno nálezem Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2015, sp. zn. II. ÚS 3626/13, s tím, že jsou nezákonnými rozhodnutími ve smyslu ust. § 8 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb.

6. Soud prvního stupně se nejprve zabýval nárokem na zaplacení zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 250 000 Kč z titulu existence nezákonného rozhodnutí. Konstatoval, že žalobce ve svých tvrzeních uvedl, že došlo k odepření práv žalobci jako oběti trestného činu ve smyslu zák. č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, z titulu nesprávného úředního postupu Policie ČR. V této souvislosti soud prvního stupně předně posuzoval námitku promlčení vznesenou ze strany žalované. Protože nález Ústavního soudu byl žalobci, resp. jeho právnímu zástupci, doručen dne 11. 1. 2016, od tohoto data plynula žalobci šestiměsíční lhůta, daná ust. § 32 odst. 3 zák. č. 82/1998 Sb. Žalobce uplatnil u žalované předběžně svůj nárok dne 11. 7. 2016, následovalo v souladu s § 35 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. stavění promlčecí lhůty po dobu šesti měsíců, do dne 11. 1. 2017, od tohoto dne pak běžel zbytek promlčecí lhůty, která uplynula dne 12. 1. 2017. Jestliže byla žaloba podána k soudu dne 7. 3. 2017, byla pak podána po uplynutí zákonné šestiměsíční lhůty, a proto ve vztahu k částce 250 000 Kč z nezákonného rozhodnutí je nárok promlčen. Konstatoval dále, že jakákoliv obranná argumentace uvedená žalobcem k námitce promlčení vznesené žalovanou a tedy případné hodnocení této námítky v rozporu s dobrými mravy se jeví v projednávaném případě jako argumentací lichou, která ve světle všech okolností nemůže obstát. Již ze skutkových tvrzení a taktéž z provedeného dokazování předmětným spisem vyplývá, že žalobce byl zastoupen právním zástupcem, problémy komunikace s jeho právním zástupcem potom nemohou jít k tíži státu. Bylo právě na tomto právním zástupci, aby si případně ohlídal běh promlčecích lhůt daných zák. č. 82/98 Sb., a žalobu řádně a včas u soudu uplatnil.
7. Dále se soud prvního stupně zabýval náhradou nemajetkové újmy ve výši 990 000 Kč z tvrzeného titulu nesprávného úředního postupu, spočívajícího v nepřiměřené délce řízení ve vztahu k vyšetřování trestního oznámení žalobce. V této souvislosti uzavřel, že ve věci lze shledat odpovědnostní titul ve smyslu ust. § 13 zák. č. 82/98 Sb., když k datu vyhlášení rozhodnutí 26. 6. 2018 trvalo předmětné prověřování trestního oznámení žalobce ze dne 26. 7. 2011 téměř sedm let. Z obsahu policejního spisu bylo zjištěno, že věc se nachází ve fázi prověřování trestního oznámení, v části byly zahájeny úkony trestního řízení. Uvedl dále, že délku řízení je nutné ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva hodnotit jako nepřiměřenou tehdy, pokud délka neodpovídá složitosti skutkové a právní náročnosti projednávané v případě a zároveň spočívá v příčinách vzniklých v působení samotného státu, a to v tomto případě orgánů činných v trestním řízení nikoliv účastníků řízení. Evropský soud pro lidská práva pak ve svých rozhodnutích upřednostňuje globální, celkový pohled na řízení. Lze tolerovat průtah v určité fázi řízení, pouze však za předpokladu, že celková doba řízení není nepřiměřená. Při posuzování přiměřenosti délky řízení je nutno vzít v úvahu dvě složky práva na spravedlivý proces, totiž právo účastníka, aby jeho věc byla projednána a rozhodnuta v přiměřené době a zároveň i obecný požadavek, aby v řízení bylo postupováno v souladu s právními předpisy a byla zajištěna

spravedlivá ochrana účastníků. Vždy je potom třeba přihlížet ke konkrétním okolnostem individuálního případu (srov. Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 13. 4. 2011 sp. zn. Cpjn 206/2010).

8. Soud prvního stupně při posuzování charakteru předmětného řízení dospěl k závěru o určité skutkové a právní složitosti věci, především s ohledem na větší počet poškozených osob nacházejících se v zahraničí, což vede následně k náročnosti zajišťování výsledků a součinnosti. Věc taktéž probíhala mezi různými útvary PČR, následně byla prověřována orgány státního zastupitelství a Ústavním soudem. Věcí se zabývaly Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 1, Městské státní zastupitelství a Vrchní státní zastupitelství, na vyšetřování se podílela Policie České republiky, obvodní ředitelství policie Praha I, služby kriminální policie a vyšetřování, 3. oddělení hospodářské kriminality, Útvar pro odhalování organizovaného zločinu, služba kriminální policie a vyšetřování a dále Policie České republiky, Obvodní ředitelství policie Praha I a Obvodní ředitelství Praha IV. Průtahy soud prvního stupně shledal jednak v samotných spisech, kde úkony nejsou činěny průběžně, a dále v roztržitosti činnosti policejního orgánu, ke kterému došlo v rámci rozdělení agendy při jejím prošetřování. Nekonstrukční postup při celkovém prověřování byl současně hodnocen i samotným Ústavním soudem, když v rámci odůvodnění nálezu uvedl, že „prověřování věci v důsledku nekonceptního postupu orgánů moci výkonné trpělo značnými průtahy, jemuž neodpovídala míra objasněnosti věci“. Soud prvního stupně uzavřel, že prověřování skutečností oznamovatelů trestných činů v trvání sedmi let je dobou nepřiměřeně dlouhou, kdy v důsledku porušení práv na projednání věci v přiměřené lhůtě vznikla žalobci nemajetková újma, která se presumuje, a jejíž existenci není třeba prokazovat.
9. Při hodnocení formy zadostiučinění za prokázání existence odpovědnostního titulu a příčinné souvislosti se soud prvního stupně zabýval především významem řízení pro poškozeného, tj. žalobce. V této souvislosti uvedl, že žalobce uplatnil jako věřitel č. 39 částku ve výši 9 587,20 Kč jako pohledávku za nevyplacenou mzdu, tedy jako svůj nárok na náhradu škody, a tato částka vyjadřuje finanční částku, kterou se žalobce jako osoba poškozená může domáhat po případných pachatelích trestného činu za situace, kdy vina na straně pachatelů bude prokázána. V současné situaci, kdy dosud celé trestní řízení je ve fázi prověřování trestných oznámení, se svých nároků v rámci adhezního řízení domoci nemůže. Nelze předjímat výsledek samotného prověřování oznamovatelů trestné činnosti, avšak s ohledem na výši částky se význam řízení pro účastníka jeví jako velmi nízký. Žalovaná správně poukázala na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 26. 2. 1997, sp. zn. II. ÚS 361/96, ze kterého se podává, že neexistuje žádné právo poškozeného na satisfakci, spočívající v trestním řízení a v následném odsouzení pachatelů, jímž byla poškozenému způsobena škoda. Stát svými orgány rozhoduje podle pravidel trestního řízení o tom, zda byl trestný čin spáchán, a žádné základní pravidlo poškozeného na satisfakci, spočívající v trestném stíhání a následném odsouzení pachatele trestného činu, jímž byla poškozenému způsobena škoda, neexistuje (srov. rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 5. 3. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 4/13). I v dalších navazujících rozhodnutích ze dne 11. 6. 2015, sp. zn. III. ÚS 2444/14, či ze dne 27. 5. 2015, II. ÚS 2399/14, pak Ústavní soud vyjádřil myšlenku, že zakotvení práv poškozeného do trestního řádu je nutno chápat jako „beneficium legis“ dané zákonodárcem. Nejde tak o základní právo zaručené ústavním pořádkem (srov. rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 23. 2. 2009, sp. zn. IV. ÚS 2997/07, a ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 1719/10). Proto platí, že poškozený má svá práva primárně uplatňovat v občanském soudním řízení. Žalobce tohoto práva nevyužil, neboť dosud náhradu škody v občanském řízení neuplatnil. S ohledem na skutečnost, že dosud není dán žádný stupeň pravděpodobnosti, zda trestní stíhání vůči zmíněným pachatelům bude zahájeno, vedeno a následně tito odsouzeni, nemůže být ani postaveno najisto, zda žalobce případně se svým nárokem jako poškozený bude v trestním řízení úspěšný. S ohledem na všechny tyto okolnosti soud prvního stupně dospěl k závěru, že konstatování

porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě se v daném případě jeví formou dostačující, plně odrážející specifika daného případu. Jde o jednu z forem morální satisfakce, která je plnohodnotnou formou satisfakce ve smyslu zák. č. 82/98 Sb. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. 1. 2013, sp. zn. 30Cdo 2174/2012, a ze dne 28. 2. 2012, sp. zn. 30Cdo 2828/2011).

10. Z těchto důvodů soud prvního stupně konstatoval porušení práva žalobce a zároveň zamítl žalobu co do přiznání finančního zadostiučinění v celkové výši 1 240 000 Kč.
11. Výrok o náhradě nákladů řízení odůvodnil ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. za situace, že žalobce byl v daném případě úspěšný.
12. Proti tomuto rozsudku podal dne 10. 8. 2018 žalobce prostřednictvím své právní zástupkyně odvolání, směřující do výroku II. Usnesením ze dne 28. 8. 2018, č. j. 19C 53/2017-280, byl žalobce vyzván k zaplacení soudního poplatku z odvolání ve lhůtě 15 dnů od doručení, a to ve výši 12 400 Kč podle položky 22 bodu 2 ve spojení s položkou 3 písm. b) Sazebníku soudních poplatků. Toto rozhodnutí bylo právní zástupkyní žalobce doručeno do datové schránky dne 3. 9. 2018. Podáním ze dne 17. 9. 2018 pak v reakci na doručení výzvy k zaplacení soudního poplatku JUDr. Štěpánka Miková oznámila, že se žalobcem došlo k ukončení právního zastoupení pro odvolací řízení ke dni 31. 8. 2018. Soud prvního stupně následně usnesením ze dne 8. 1. 2019, č. j. 19C 53/2017-284, řízení o odvolání žalobce s odkazem na § 9 odst. 1 zák. č. 549/1991 Sb., pro nezaplacení soudního poplatku z odvolání zastavil. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že žalobcem napadený výrok II., kterým byla zamítnuta žaloba, aby byla žalovaná povinna zaplatit žalobci 1 240 000 Kč, nebyl odvoláním žalované dotčen a nabyl tak samostatně právní moci dne 30. 1. 2019 (ust. § 206 odst. 3 o. s. ř.), s tím, že již nebyl nadále předmětem přezkumu odvolacím soudem.
13. Rozsudek soudu prvního stupně, jak bylo již nastíněno, včasným odvoláním napadla i žalovaná odvoláním proti výroku I. o věci samé a výroku III. o nákladech řízení. Vytýkala soudu prvního stupně nesprávné posouzení formy přiznaného zadostiučinění vzhledem k postavení žalobce v posuzovaném trestním řízení. Soud prvního stupně ve svém rozhodnutí uvedl, že bylo prokázáno, že řízení ve vztahu k žalobci trvalo od 31. 1. 2011, kdy žalobce podal oznámení o skutečnostech nasvědčujících, že byl spáchán trestný čin. Namítala tedy nesprávné posouzení existence odpovědnostního titulu právě vzhledem k postavení žalobce v předmětném řízení. Zdůraznila, že stát svými orgány rozhoduje podle pravidel trestního řízení o tom, zda byl trestný čin spáchán, a žádné základní právo poškozeného na satisfakci, spočívající v trestním stíhání a následném odsouzení pachatele trestného činu, jímž byla poškozenému způsobena škoda, neexistuje. Podle jejího názoru tak odpovědnostní titul vůči žalobci v této fázi trestního řízení není dán. Ve vztahu k osobě žalobce je tak třeba se zaměřit pouze na fázi adhezního řízení. Poukázala, že nejistota žalobce ohledně výsledku řízení mohla logicky souviset pouze s tím, jak a kdy právě o jeho nároku na náhradu škody uplatněném v rámci adhezního řízení bude rozhodnuto, nikoliv s tím, zda bude dosaženo odsouzení obžalovaných. Poškozenému, který se dožaduje nároku na náhradu škody v adhezním řízení a nárok splňuje vyžadované podmínky (je učiněn včas, vůči konkrétní osobě, osobou oprávněnou – poškozeným nebo jeho zmocněncem, zákonným zástupcem nebo opatrovníkem a ve formě, která nevyvolává pochybnost, že poškozený uplatňuje náhradu škody, a jsou-li z návrhu patrné důvody a výše uplatňovaného nároku – konkrétní částku) může soud v odsuzujícím rozsudku přiznat nárok na náhradu škody. Předmětné řízení je odlišné od jiných adhezních řízení, spojených s probíhajícími trestními řízeními, v tom, že zde dosud nebylo ani zahájeno trestní stíhání vůči konkrétním obviněným, proto zde nelze dosud řádně uplatňovat náhradu škody vůči konkrétní osobě.

Adhézní řízení započíná až zjištěním výše škody a uplatněním vůči konkrétnímu subjektu a dále přihláškou s náhradou škody v konkrétním trestním řízení. Žalobce si je vědom, vůči které osobě by měl uplatňovat náhradu škody, spočívající v nezaplacení mzdy. Nic mu tedy nebrání se nároku z pracovněprávního vztahu domáhat v občanskoprávním či jiném řízení. Podle jejího názoru se žalobce dosud nestal účastníkem trestního řízení, který by uplatnil řádně škodu v adhezním řízení, a tedy žalobci žádá nemajetková újma nemohla v předmětném trestním řízení doposud vzniknout. Navrhovala, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně změnil ve výroku I. tak, že žaloba se zamítá a znovu rozhodl o nákladech řízení.

14. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně v rozsahu podaného odvolání, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (ust. § 212 a ust. § 212a, ust. § 214 odst. 1 o. s. ř.), a dospěl k následujícím závěrům.
15. Postupoval dle § 1, § 5, § 13 a § 31a zák. č. 82/1998 Sb., citoval, že v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle ust. § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo podle ust. § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného.
16. Odvolací soud nejprve konstatuje, že žalobce se podanou žalobou domáhal zaplacení nemajetkové újmy ve výši 250 000 Kč, způsobené nezákonným rozhodnutím a odepřením práv jeho osobě jako oběti trestného činu, a dále odškodnění ve výši 990 000 Kč za nemajetkovou újmu způsobenou průtahy v řízení, resp. nepřiměřenou délkou vyšetřování na základě jeho trestního oznámení.
17. Jak bylo již shora uvedeno, rozsudek soudu prvního stupně byl napaden oběma účastníky včasným odvoláním, avšak řízení o odvolání žalobce bylo s ohledem na nezaplacení soudního poplatku zastaveno. Předmětem přezkumu odvolacím soudem tak zůstalo pouze odvolání žalované směřující proti vyhovujícímu výroku rozsudku soudu prvního stupně, kterým bylo poskytnuto zadostiučinění ve formě konstatování z titulu nepřiměřené délky řízení.
18. Ohledně požadavku žalobce na náhradu nemajetkové újmy ve výši 990 000 Kč z titulu nesprávného úředního postupu, spočívajícího v nepřiměřené délce řízení, se odvolací soud ztotožnil se soudem prvního stupně, že je dán. I odvolací soud dospěl k závěru, že délka prověřování trestního oznámení žalobce podaného dne 26. 7. 2011 do doby rozhodnutí odvolacího soudu (ust. § 154 odst. 1 o. s. ř.) v trvání osmi let, již není přiměřená. Přesto trestní věc byla složitější zejména po skutkové, ale i právní stránce s ohledem na větší počet poškozených různé národnosti s pobytem mimo území České republiky, nutnou součinnost orgánů činných v trestním řízení, a procesní složitost zjištěnou již soudem prvního stupně. Závěry soudu prvního stupně v tomto směru byly jednoznačně adekvátní i s odkazem na přílehlavě citovanou ustálenou judikaturu, kdy v podrobnostech lze odkázat pro stručnost na napadené rozhodnutí.
19. Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně nedospěl k závěru o peněžitém zadostiučinění jako odpovídající satisfakci vzniklé nemajetkové újmy žalobce. V této souvislosti není neopodstatněná odvolací argumentace žalované, spočívající ve skutečnosti, že žalobce mohl kdykoliv svůj nárok na náhradu škody uplatnit po jím tvrzených škůdcích, resp. pachatelích

trestného činu v občanském soudním řízení. Současně trestní věc je nadále vedena pouze ve fázi prověřování, nebylo zahájeno trestní stíhání konkrétních osob, a nelze ani za tím dospět k závěru, že byl trestný čin spáchán a kým. V souvislosti s právě uvedeným nelze ani uzavřít, že vůbec bude o nároku o náhradu škody poškozených, mimo jiné i žalobce, v trestním řízení rozhodnuto. Odvolací soud na rozdíl od žalované však dospěl k závěru, že žalobce má opodstatněné právo na to, aby jeho trestní oznámení bylo vyřízeno v přiměřené lhůtě (což vyplývá i z již shora zmíněného nálezu Ústavního soudu), aniž by bylo zahájeno trestní stíhání konkrétních osob, a když tak nelze jeho jednání posoudit jako kvalifikované připojení se s nárokem na náhradu škody v trestním řízení. Lze poukázat na to, že význam řízení je vůbec nejpodstatnějším kritériem při stanovení formy zadostiučinění a případné výše odškodnění v penězích. Za velmi sníženého významu řízení pro žalobce z důvodu právě shora uvedených odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že přiměřeným zadostiučiněním vzniklé nemajetkové újmy z důvodu nepřiměřené délky řízení je samotné konstatování porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, aniž by bylo na místě zadostiučinění v penězích. V této souvislosti odvolací soud zdůrazňuje, že konstatování porušení práva je plnohodnotnou formou zadostiučinění za nemajetkovou újmu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. 1. 2013, sp. zn. 30Cdo 2174/2012).

20. Za daných okolností s ohledem na shora uvedené odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně podle ust. § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil včetně výroku o nákladech řízení, když žalobce byl ve fázi řízení před soudem prvního stupně úspěšný. V této souvislosti lze pouze poukázat na usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 5. 2. 2014, sp. zn. 30Cdo 2707/2013, ze kterého se podává, že „výsledek řízení projevující se tím, že poškozený žalobce dosáhne satisfakce uložení povinnosti škůdce nahradit mu nemateriální újmu anebo poskytnout mu morální satisfakci, popř. dosáhne konstatování porušení práva, lze hodnotit ve smyslu zásad úspěchu ve věci jako plný úspěch (ust. § 142 odst. 1 o. s. ř.), byť žalobci výrokově nebylo přiznáno jím požadované plnění nebo jeho výše“.
21. Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn ust. § 142 odst. 1 ve spojení s ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. za situace, že úspěšnému žalobci v této fázi řízení žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání, jestliže na základě dovolání, podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně, dospěje dovolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Praha 31. července 2019

JUDr. Alena Svátková v. r.

předsedkyně senátu